

Riktlinjer för öppen tillgång och registrering av publikationer i DiVA

Dessa riktlinjer har fastställts av rektor 2021-11-30 och gäller från samma datum.

Dnr HS 2021/873

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	2
2	Definitioner	3
3	Öppen tillgång	3
4	Registrering i DiVA	4
5	Affiliering	4
6	ORCID.....	4
7	Roller och ansvar.....	5
8	Dokumentet gäller från	5

1 Inledning

Öppen tillgång till publikationer är en del i omställningen till öppen vetenskap som syftar till att göra den vetenskapliga processen mer transparent och inkluderande. Öppen tillgång bidrar till effektiv spridning av forskningsresultat och synlighet för forskning vid Högskolan i Skövde (Högskolan) och samtidigt till samhällsnytta i ett globalt perspektiv. Med öppen tillgång kan forskningsresultat finansierade med offentliga medel komma alla till del och göra nytta i det omgivande samhället.

En omställning till öppen tillgång är en tydlig politisk ambition, nationellt och på EU-nivå. Sverige har som mål att vetenskapliga publikationer, som är ett resultat av offentligt finansierad forskning, ska vara omedelbart öppet tillgängliga från år 2021¹ och detta avspeglas även i forskningsfinansiärernas krav.

I SUHF:s nationella färdplan för öppen vetenskap tydliggörs lärosätenas ansvar och ett uppdrag är att verka för öppen vetenskap som praxis i forsknings- och utbildningsmiljöer, bland annat genom att implementera lokala styrdokument.²

För Högskolan är publikationsdatabasen DiVA ett centralt verktyg för att sprida, stärka och följa upp Högskolans publicering, bland annat med avseende på öppen tillgång. Registrering av publikationer i DiVA och parallellpublicering, där så är möjligt, är obligatorisk sedan rektorsbeslut 2014. Genom detta uppnås flera syften:

- Publikationsdata i DiVA används för olika lokala utvärderingar och sammanställningar, däribland till Högskolans årsredovisning och som underlag för tilldelning av incitamentsmedel.
- Data från DiVA överförs till SwePub och används i analyser på nationell nivå.
- Registrering och parallellpublicering av fulltext möjliggör spridning av Högskolans forskningsresultat via olika söktjänster.
- Publikationer registrerade i DiVA används för att synliggöra Högskolans forskning på Högskolans webbplats.

Då publikationsdata från DiVA används som underlag i olika sammanhang ställer det stora krav på innehåll, aktualitet och kvalitet, bland annat standardiserade och rika metadata. Riktlinjerna stödjer

¹ Proposition 2020/21:60. *Forskning, frihet, framtid - kunskap och innovation för Sverige*. Utbildningsdepartementet. <https://data.riksdagen.se/fil/B711662A-FE93-42C8-BCF6-2EC2085E6461>.

² SUHF. *Nationell färdplan för öppen vetenskap*. 2021. <https://suhf.se/app/uploads/2021/03/REK-2021-1-F%C3%A4rdplan-f%C3%B6r-%C3%B6ppen-vetenskap-SUHF-Antagen-210310-REV-1.pdf> [hämtad 2021-11-11].

fortsatt arbete med hur öppen tillgång till publikationer och uttömmande registrering av publikationer i DiVA ska säkras.

2 Definitioner

Digitala Vetenskapliga Arkivet, *DiVA*, är Högskolans publikationsdatabas för registrering och parallellpublicering av forskningspublikationer och populärvetenskapliga publikationer. Även Högskolans studentuppsatser registreras i DiVA.

Med *parallellpublicering* avses fulltextpublicering av en publikation i DiVA. Avtalet med utgivare/förlag avgör om, och när, parallellpublicering är tillåten och vilken version av fulltexten som eventuellt kan parallellpubliceras.

Öppen tillgång eller open access (OA) innebär att forskningspublikationer fritt kan läsas och laddas ned från Internet. Forskningspublikationer kan göras öppet tillgängliga på olika sätt. I en del publiceringskanaler är allt material öppet tillgängligt, vilket brukar kallas guld open access. I prenumerationsbaserade publiceringskanaler görs en del publikationer öppet tillgängliga, så kallad hybrid open access. Författaren kan behöva betala en avgift för att en publikation ska bli öppet tillgänglig. Parallellpublicering är en variant av öppen tillgång, men ersätter inte direkt öppen tillgång hos utgivaren vid publiceringstillfället.

3 Öppen tillgång

Publikationer från Högskolan ska i största möjliga utsträckning publiceras med omedelbar öppen tillgång. Forskare uppmanas att välja en publiceringskanal med hög vetenskaplig kvalitet som är så öppen som möjligt, i första hand en helt öppen kanal. Även då en publikation publiceras omedelbart öppet tillgänglig ska parallellpublicering ske i DiVA om det tillåts.

Överlåtelse av upphovsrättigheter ska om möjligt undvikas och rätt till parallellpublicering eftersträvas. Högskolan rekommenderar val av publiceringskanal som erbjuder författarna en öppen licens, företrädesvis CC BY 4.0³.

För att säkerställa långsiktig åtkomst och tillgänglighet för Högskolans publikationer bör publicering ske i kanaler som tillhandahåller DOI⁴ eller annan beständig identifierare.

³ Creative Commons, *Erkännande 4.0 Internationell*.

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode.sv> [hämtad 21-11-11].

⁴ DOI. *The DOI system*. <https://www.doi.org/> [hämtad 21-11-11].

4 Registrering i DiVA

Alla forskningspublikationer och populärvetenskapliga publikationer med affiliering (organisationstillhörighet) till Högskolan ska registreras i DiVA och där så är möjligt även parallellpubliceras.

Publikationer registreras i DiVA genom manuell inmatning eller genom import från annan databas såsom Web of Science, Scopus, PubMed eller annat lärosätes DiVA. Forskaren kontrollerar om publikationer finns i DiVA och registrerar själv om inte Högskolebiblioteket redan har importerat uppgifterna. Kontrollen bör ske regelbundet då underlag ur DiVA används löpande i olika syften.

För de flesta publikationstyper kan bara publicerade bidrag registreras i DiVA. För artiklar gäller dock att dessa även kan registreras när de är e-pub ahead of print. Enbart när artiklar registreras som ingående i sammanläggningsavhandlingar är poster obligatoriska även för opublicerade artiklar. I de fall forskaren vid ett senare tillfälle anger publiceringsår eller ISSN/ISBN för en inlagd publikation i DiVA ansvarar hen för att meddela biblioteket att en uppdatering har skett.

I DiVA ska endast på publikationen angivna affilieringar registreras för var och en av författarna. För forskare med affiliering till Högskolan i Skövde ska uppgifter om institution, forskningsmiljö, forskningsgrupp och ämneskategori registreras i DiVA. Även forskningsfinansiär ska i regel anges. Vid publikation med tveksam affiliering till Högskolan, till exempel av tidigare student, kontaktar Högskolebiblioteket aktuell institution för avstämning. Efter bekräftad felaktig affiliering exkluderas publikationen från DiVA.

Om publikationen tillåts att parallellpubliceras i DiVA ska en fil laddas upp i samband med registreringen.

5 Affiliering

För att vetenskapliga publikationer ska kunna återfinnas och kopplas till Högskolan, till exempel vid utvärderingar och uppföljningar där externa databaser används, är det viktigt att affilieringen uppges på korrekt sätt i publikationen. Forskare verksamma vid Högskolan ska uppges University of Skövde, eller vid publicering på svenska Högskolan i Skövde, som affiliering. Beroende på publiceringskanal kan det finnas olika anvisningar för vad som ska anges och i vilken ordning, korrekt namn på institution och Sweden/Sverige ska alltid ingå. Mer än en organisation kan anges som affiliering.

6 ORCID

Open Researcher & Contributor ID (ORCID) fungerar som en forskares personnummer och underlättar för att koppla publikationer

till rätt författare och lärosäte. ORCID ska, om möjligt, anges i publikationer och vid registrering i DiVA. Forskaren skapar själv ett ORCID⁵.

7 Roller och ansvar

Forskaren ansvarar för att publicera sina forskningsresultat i tidskrifter och andra erkända kanaler med öppen tillgång när lämplig sådan finns. Forskaren bidrar till och bevakar att forskningspublikationer och populärvetenskapliga publikationer finns korrekt registrerade och, där så är möjligt, parallellpublicerade i DiVA.

Högskolebiblioteket ansvarar för fortlöpande granskning och komplettering av bibliografiska uppgifter, samt för rådgivning och stöd kring val av publiceringskanal, öppen tillgång, registrering och parallellpublicering i DiVA. För att säkerställa och upprätthålla metadata av god kvalitet i DiVA sker Högskolebibliotekets granskning vid behov i samråd med författarna. Högskolebiblioteket ansvarar för att sammanställa publikationsstatistik med avseende på öppen tillgång.

8 Dokumentet gäller från

Dokumentet gäller från 2021-11-30 och ersätter Riktlinjer för registrering av forskningspublikationer och populärvetenskapliga publikationer i DiVA från 2014-03-25 (dnr HS 2014/196).

⁵ ORCID. <https://orcid.org> [hämtad 21-11-11].